



Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

4 септември 2014 година *

„Преюдициално запитване — Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Регламент (ЕО) № 810/2009 — Член 24, параграф 1 и член 34 — Единна виза — Анулиране или отмяна на единна виза — Валидност на единна виза, положена в обявен за невалиден документ за задгранично пътуване — Регламент (ЕО) № 562/2006 — Член 5, параграф 1 и член 13, параграф 1 — Гранични проверки — Условия за влизане — Национална правна уредба, която изисква притежание на валидна виза, положена във валиден документ за задгранично пътуване“

По дело C-575/12

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Administratīvā argabaltiesa (Латвия) с акт от 4 декември 2012 г., постъпил в Съда на 7 декември 2012 г., в рамките на производство по дело

Air Baltic Corporation AS

срещу

Valsts robežsardze,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: L. Bay Larsen (докладчик), председател на състава, M. Safjan, J. Malenovský, A. Prechal и K. Jürimäe, съдии,

генерален адвокат: P. Mengozzi,

секретар: M. Aleksejev, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 19 март 2014 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за Air Baltic Corporation AS, от I. Jansons и M. Freimane, правни съветници,
- за латвийското правителство, от I. Kalniņš и D. Pelše, в качеството на представители,
- за италианското правителство, от G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от G. Palatiello, avvocato dello Stato,
- за финландското правителство, от J. Heliskoski и J. Leppo, в качеството на представители,

* Език на производството: латвийски.

- за швейцарското правителство, от D. Klingele, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от G. Wils и A. Sauka, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 21 май 2014 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 105, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 8, стр. 5 и поправка в ОВ L 275, 2010 г., стр. 11), изменен с Регламент (ЕС) № 265/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2010 г. (ОВ L 85, стр. 1, наричан по-нататък „Кодексът на шенгенските граници“), и на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между авиокомпания Air Baltic Corporation AS (наричана по-нататък „Air Baltic“) и Valsts robežsardze (гранична служба) по повод на решението на последната да наложи на Air Baltic административно наказание „имуществена санкция“ за това, че е превозила до Латвия лице без нужните за преминаване на границата документи за задгранично пътуване.

Правна уредба

Правото на Съюза

Кодексът на шенгенските граници

- 3 Съображения 4, 6, 7, 8 и 19 от Кодекса на шенгенските граници гласят следното:

„(4) По отношение на граничния контрол по външните граници, създаването на „общ сборник“ законодателни актове, по-специално чрез консолидиране и развитие на достиженията на правото на ЕС, е един от основните елементи на общата политика за управление на външните граници [...]

[...]

- (6) Граничният контрол е от интерес не само за държавата членка, на чиято външна граница той се извършва, но така също за всички държави членки, които са премахнали вътрешния граничен контрол. Граничният контрол трябва да помогне в борбата с незаконната имиграция и трафика на хора и да предотврати всяка заплаха за вътрешната сигурност на държавите членки, техния обществен ред, здравеопазване и международни отношения.
- (7) Граничните проверки следва да се извършват по начин, който напълно зачита човешкото достойнство. Граничният контрол следва да се извършва по професионален и почтителен начин и да съответства на преследваните цели.

(8) Граничният контрол включва не само проверки на лица на граничните пунктове и наблюдение на зоната между тези пунктове, но така също и анализ на рисковете за вътрешната сигурност и анализ на заплахите, които могат да засегнат сигурността на външните граници. Необходимо е следователно да се постановят условията, критериите и подробните правила за проверките по граничните пунктове и наблюдението.

[...]

(19) Предвид това, че целта на настоящия регламент, а именно установяването на правила, приложими по отношение на движението на лица през границите, не може да бъде постигната достатъчно добре от държавите членки и следователно може да бъде по-успешно постигната на общностно равнище, Общността може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност от член [5 ДЕС] [...].

4 Член 1 („Предмет и принципи“) от посочения кодекс гласи:

„Настоящият регламент предвижда премахването на граничен контрол на лица, които пресичат вътрешните граници между държавите членки на Европейския съюз.

Той установява правила за граничния контрол на лица, които пресичат външните граници на държавите членки на Европейския съюз“.

5 Съгласно член 2, точка 10 от посочения кодекс „гранични проверки“ са проверките, извършвани на гранично-пропускателните пунктове, за да [се] гарантира[...], че лицата[,] включително превозните им средства и предметите в тяхно владение[,] могат да получат разрешение за влизане на територията на държавите членки или за излизане“.

6 Член 5 („Условия за влизане на граждани на трети страни“) от същия кодекс предвижда в параграф 1 следното:

„За престой, който не надвишава три месеца за период от шест месеца, условията за влизане на граждани на трети страни са следните:

- а) да притежават [един или няколко] валидни пътни документ[а] [...], които дават право за преминаване на границата;
- б) да притежават валидна виза, ако такава се изисква съгласно Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване [ОВ L 81, стр. 1] [...];
- в) да обосноват целта и условията на планирания престой и това, че разполагат с достатъчно средства за издръжка, както за срока на планирания престой, така и за завръщането си в страната на произход или за транзита към трета страна, в която е гарантирано тяхното приемане[,] или че са в състояние законно да придобият тези средства;
- г) да не са регистрирани в ШИС като лица, за които е подаден сигнал за отказ за влизане [Шенгенска информационна система];
- д) не се смятат за лица, които могат да бъдат заплаха за обществения ред, националната сигурност, здравеопазването или международните отношения на някоя от държавите членки, по-специално да не са регистрирани в националните бази данни на държавите членки като лица, на които не се разрешава влизане на същите основания“.

7 Член 5 от Кодекса на шенгенските граници предвижда в параграф 4, че при определени обстоятелства на гражданите на трети страни се разрешава или може да се разреши, в отклонение от параграф 1, влизане на територията на държавите членки, дори да не отговарят на всички условия по параграф 1.

8 В член 6, параграф 1, втора алинея от Кодекса на шенгенските граници се уточнява в частност, че всички мерки, които граничните служби предприемат при изпълнение на задълженията си, съответстват на преследваните цели.

9 Член 7 („Гранични проверки на лица“) от същия кодекс предвижда в параграфи 1 и 3:

„1. При преминаване на външни граници се извършват проверки от граничната охрана. Проверките се извършват в съответствие с настоящата глава.

[...]

3. При влизане и излизане гражданите на трети страни подлежат на цялостни проверки.

а) обстойната проверка при влизане включва проверка на условията за влизане, постановени в член 5, параграф 1 и при необходимост на документите, които [разрешават] пребиваване и [упражняване] на професионална дейност. Това включва подробна проверка, обхващаща следните аспекти:

i) проверка дали гражданинът на трета страна притежава документ, който е валиден за преминаване на границата и който не е с изтекъл срок на валидност, и дали документът е придружен, [когато] е необходимо, от съответната виза или разрешение за пребиваване;

[...]

iii) проверка на печатите за влизане и излизане върху пътните документи на съответния гражданин на трета страна с цел проверка чрез сравняване на датите на влизане и излизане дали лицето не е надвишило максималния срок на разрешен престой на територията на държавите членки;

[...]“.

10 В член 8, параграф 1 от посочения кодекс се уточнява, че граничните проверки могат да се облекчат в резултат на извънредни и непредвидени обстоятелства.

11 Член 10, параграфи 1 и 3 от Кодекса на шенгенските граници предвижда следното:

„1. Пътните документи на граждани на трети страни редовно се подпечатват при влизане и излизане. По-специално, печат при влизане и излизане се поставя на:

а) документите, които носят валидна виза и които позволяват на гражданите на трети страни да преминат границата;

[...]

3. [...]

По изключение по молба на гражданин на трета страна той може да бъде освободен от поставяне на печат за влизане или излизане, в случай че поставянето на такъв печат може да причини сериозни трудности за това лице. В такъв случай влизането или излизането се записват на отделен лист, на който се посочва[т] името и номерът на паспорта. Този лист се дава на гражданина на трета страна“.

12 Член 13 от Кодекса на шенгенските граници предвижда:

„1. На гражданин на трета страна, който не отговаря на условията за влизане, постановени в член 5, параграф 1, и не принадлежи на категориите лица, посочени в член 5, параграф 4, се отказва влизане на териториите на държавите членки. Това не накърнява прилагането на специални разпоредби относно правото на убежище и международна закрила или относно издаването на визи за дългосрочно пребиваване.

2. Отказ за влизане може да бъде издаден единствено въз основа на аргументирано решение, което посочва точните причини за отказа. Решението се взема от орган, упълномощен от националното законодателство. То незабавно влиза в сила.

Аргументираното решение, което посочва точните причини за отказа, се предоставя чрез стандартен формуляр, съдържащ се в приложение V, част Б, попълнен от органа, упълномощен от националното законодателство да налага отказ за влизане. Попълненият стандартен формуляр се предава на съответния гражданин на трета страна, който потвърждава получаването на решението за отказ за влизане чрез този формуляр.

3. Лицата, на които е издаден отказ за влизане, могат да обжалват. Обжалването се извършва в съответствие с националното право. [...]

[...]

6. Подробни правила относно отказа за влизане се съдържат в част А от приложение V“.

13 Съгласно част А, точка 1, буква б) от приложение V към същия кодекс, когато отказва влизане в страната, компетентната гранична служба записва с неизличим черен химикал буквата/ите, съответстваща/и на причината/ите за отказа, които причини са изброени в списъка, поместен в стандартния формуляр за отказ на влизане.

14 Формулярът в част Б от приложение V към посочения кодекс съдържа девет полета, в които с отметка компетентните гранични органи отбелязват точните причини, поради които отказват влизане в страната.

Визовият кодекс

15 Съображение 3 от Визовия кодекс гласи следното:

„По отношение на визовата политика създаването на „общ корпус“ от законодателство, по-специално чрез консолидирането и развитието на достиженията на правото от Шенген (съответните разпоредби на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. [между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ 2000, L 239, стр. 19), подписана в Шенген на 19 юни 1990 г.] и Общите консулски инструкции [...]), е един от основополагащите компоненти за „по-нататъшното развитие на общата визова политика като част от многопластова система,

целяща да улесни законното пътуване и да овладее нелегалната имиграция посредством допълнително хармонизиране на националното законодателство и практиките за обработване на документи в местни консулски мисии“ [...].

16 Член 24, параграф 1, първа и втора алинея от посочения кодекс гласи:

„Срокът на валидност на визата и продължителността на разрешения престой се определят въз основа на разглеждането, извършено в съответствие с член 21.

Визата може да бъде издадена за еднократно, двукратно или многократно влизане. Срокът на валидност не може да надхвърля пет години“.

17 Член 29, параграфи 1 и 2 от посочения кодекс предвижда:

„1. Разпечатаният визов стикер [...] се полага в документа за задгранично пътуване [...]

2. Когато държавата членка, издаваща визата, не признава документа за задгранично пътуване на кандидата, се използва единна бланка за поставяне на визата“.

18 В член 30 от същия кодекс се уточнява, че „[п]ритежаването на единна виза [...] не поражда автоматично право на влизане“.

19 Член 33 от Визовия кодекс допуска при определени обстоятелства да бъде удължен срокът на валидност на издадената виза и/или продължителността на разрешения с нея престой.

20 Член 34 от посочения кодекс предвижда в параграфи 1 и 2 следното:

„1. Виза се анулира, когато стане очевидно, че към момента на нейното издаване условията за това не са били спазени, по-специално при наличие на сериозни основания да се счита, че визата е получена чрез измама. По правило визата се анулира от компетентните органи на държавата членка, която я е издала. Визата може да бъде анулирана и от компетентните органи на друга държава членка [...]

2. Виза се отменя, когато стане очевидно, че условията за нейното издаване вече не са спазени. Поначало виза се отменя от компетентните органи на държавата членка, която я е издала. Виза може да бъде отменена от компетентните органи на друга държава членка [...].“

Латвийското право

21 Член 4, параграф 1 от Закона за имиграцията (Imigrācijas likums) от 20 ноември 2002 г. (*Latvijas Vēstnesis*, 2000, бр. 169) гласи:

„Чужденец има право да влезе и пребивава в Република Латвия, ако притежава едновременно:

1) валиден документ за задгранично пътуване. [...]

2) валидна виза във валиден документ за задгранично пътуване [...].“

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 22 С полет Москва—Рига, извършен на 8 октомври 2010 г., Air Baltic превозва до Латвия индийски гражданин, който при граничната проверка на летището в Рига представя валиден индийски паспорт, в който не е положена единна виза, както и обявен за невалиден индийски паспорт с многократна единна виза, издадена от Република Италия и валидна от 25 май 2009 г. до 25 май 2014 г. Обявеният за невалиден паспорт съдържа следната забележка: „Паспорт, обявен за невалиден. Валидните визи в паспорта не са анулирани“.
- 23 На индийския гражданин е отказано влизане на латвийска територия, с мотива че не притежава валидна виза.
- 24 С решение от 14 октомври 2010 г. Valsts robežsardze налага на Air Baltic административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2000 латвийски лата (LVL), тъй като приема, че като е превозила индийския гражданин, Air Baltic е извършила административно нарушение, изразяващо се в превоза до Латвия на лице без необходимите за преминаване на границата документи за задгранично пътуване.
- 25 Air Baltic подава срещу посоченото решение жалба до началника на Valsts robežsardze, която е отхвърлена с решение от 9 декември 2010 г.
- 26 Тогава Air Baltic обжалва по съдебен ред пред Administratīvā rajona tiesa (районен административен съд). С решение от 12 август 2011 г. този съд отхвърля жалбата на Air Baltic.
- 27 Air Baltic подава въззивна жалба срещу посоченото съдебно решение пред запитващата юрисдикция.
- 28 При тези условия Administratīvā apgabaltiesa (окръжен административен съд), считайки, че за разрешаването на висящия пред него спор е нужно да се тълкуват Кодексът на шенгенските граници и Визовият кодекс, решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Следва ли член 5 от [Кодекса на шенгенските граници] да се тълкува в смисъл, че наличието на валидна виза във валиден документ за задгранично пътуване е задължително предварително условие за влизането на гражданите на трети страни?
 - 2) Съгласно разпоредбите на [Визовия кодекс] обявяването за невалиден на документа за задгранично пътуване, в който е положен визовият стикер, води ли и до невалидност на издадената виза?
 - 3) Съвместими ли са с разпоредбите на [Кодекса на шенгенските граници] и на [Визовия кодекс] национални разпоредби, които налагат като задължително предварително условие за влизането на гражданите на трети страни наличието на валидна виза във валиден документ за задгранично пътуване?“.

По преюдициалните въпроси

По втория въпрос

- 29 С втория въпрос, който следва да бъде разгледан първи, запитващата юрисдикция по същество пита дали член 24, параграф 1 и член 34 от Визовия кодекс трябва да се тълкуват в смисъл, че обявяването от орган на трета страна на документ за задгранично пътуване за невалиден автоматично води до невалидност на положената в този документ единна виза.
- 30 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно член 24, параграф 1 от Визовия кодекс при издаването на единна виза компетентният орган определя срока ѝ на валидност. При определени обстоятелства въпросният срок впоследствие може да бъде удължен на основание член 33 от този кодекс.
- 31 Същевременно съгласно член 34, параграфи 1 и 2 от посочения кодекс визата се анулира, когато се окаже, че към момента на нейното издаване условията за това не са били спазени, съответно се отменя — когато се окаже, че условията за нейното издаване вече не са спазени.
- 32 Следователно единната виза остава валидна най-малкото до изтичането на срока за валидност, определен ѝ при издаването от компетентния орган на държавата членка, в която е издадена, освен ако не бъде анулирана или отменена преди изтичането на този срок на основание член 34 от Визовия кодекс.
- 33 Видно обаче от параграфи 1 и 2 от посочения член, за анулирането или отмяната на единна виза е необходимо компетентните органи на държавата членка, в която същата е издадена, или на друга държава членка да приемат нарочно решение. Следователно органите на трета страна не са компетентни да анулират единна виза.
- 34 Поради това не може да се счита, че решението, с което орган на трета страна обявява за невалиден документ за задгранично пътуване, в който е положена единна виза, води автоматично до анулиране или отмяна на тази виза.
- 35 Освен това от член 34 от Визовия кодекс следва, че единната виза може да бъде анулирана от компетентния орган само на основание, съвпадащо с някое от основанията за отказ да се издаде виза, предвидени в член 32, параграф 1 и член 35, параграф 6 от този кодекс (вж. в този смисъл решение Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, т. 42 и 43). Поради това единственото основание за анулиране на виза, което пряко касае документа за задгранично пътуване, е това по член 32, параграф 1, буква а), подточка i) от посочения кодекс, а именно представен при издаването на виза неистински или преправен документ за задгранично пътуване. Следователно обстоятелството, че документът за задгранично пътуване, в който е положена визата, е обявен за невалиден след нейното издаване, не е основание за анулирането ѝ от компетентния орган.
- 36 Предвид изложеното на втория въпрос следва да се отговори, че член 24, параграф 1 и член 34 от Визовия кодекс трябва да се тълкуват в смисъл, че обявяването от орган на трета страна на документ за задгранично пътуване за невалиден не води автоматично до невалидност на положената в този документ единна виза.

По първия въпрос

- 37 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество пита дали член 5, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници, във връзка с член 13, параграф 1 от същия, трябва да се тълкува в смисъл, че предвижда като условие за влизането на граждани на трети страни на територията на държавите членки представената валидна виза при граничната проверка задължително да е положена във валиден документ за задгранично пътуване.
- 38 В това отношение следва да се отбележи, че съгласно член 13, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници, на гражданин на трета страна, който не отговаря на всички условия за влизане, предвидени в член 5, параграф 1 от този кодекс, и не принадлежи към някоя от категориите лица, посочени в параграф 4 от последния член, се отказва влизане на територията на държавите членки.
- 39 Съгласно член 5, параграф 1 от посочения кодекс първите две условия, на които трябва да отговаря гражданинът на трета страна, за да влезе на територията на държавите членки, е да притежава, от една страна, един или няколко валидни документа за задгранично пътуване, които дават право за преминаване на границата, и от друга страна, валидна виза, ако такава се изисква съгласно Регламент № 539/2001.
- 40 Следователно се налага изводът, че текстът на посочената разпоредба разграничава условието за влизане по член 5, параграф 1, буква а) от Кодекса на шенгенските граници, а именно притежаване на документ за задгранично пътуване, от това по буква б) на същия параграф, а именно притежаване на виза, без по никакъв начин да посочва като условие за влизане визата да е положена в документ за задгранично пътуване, който е валиден към датата на преминаване на границата.
- 41 За сметка на това, както подчертават латвийското и финландското правителство, текстът на член 7, параграф 3, буква а), подточка i) от Кодекса на шенгенските граници на някои езици, например на испански, естонски, италиански и латвийски, изразява идеята, че по време на граничните проверки компетентните органи трябва да се уверят, че гражданинът на трета страна разполага с валиден документ за задгранично пътуване, в който е положена виза.
- 42 Същевременно текстът на посочената разпоредба от Кодекса на шенгенските граници на повечето езици, а именно на датски, немски, гръцки, английски, френски, литовски, унгарски, малтийски, нидерландски, полски, португалски, словенски и шведски, е формулиран по начин, който не сочи, че визата трябва задължително да е положена в документ за задгранично пътуване, който е валиден към момента на преминаването на границата, докато текстът на същата разпоредба на други езици, като например чешки и фински, е до известна степен двусмислен в това отношение.
- 43 В случай на несъответствие между текстовете на дадена разпоредба на Съюза на различните езици необходимостта от еднакво тълкуване изисква въпросната разпоредба да се тълкува в зависимост от контекста и целите на правната уредба, от която е част (вж. в този смисъл решения DR и TV2 Danmark, C-510/10, EU:C:2012:244, т. 45, както и Bark, C-89/12, EU:C:2013:276, т. 40).
- 44 Що се отнася, на първо място, до контекста, в който се вписват член 5, параграф 1 и член 7, параграф 3, буква а), подточка i) от Кодекса на шенгенските граници, е важно да се отбележи, че член 7 от този кодекс се намира в дял II, глава II от същия, озаглавена „Контрол на външни граници и отказ за влизане“, докато член 5 от този кодекс е част от глава I от посочения дял II, озаглавена „Преминаване на външни граници и условия за влизане“.

- 45 Впрочем както от заглавието на член 7 от Кодекса на шенгенските граници, така и от текста на параграф 3, буква а) от него следва, че целта на тази разпоредба е не да определи условия за влизане на граждани на трети страни, а да уточни различните аспекти на обстойната проверка, която компетентните органи трябва да извършат, за да се уверят в частност че въпросните граждани са спазили условията за влизане, предвидени в член 5, параграф 1 от този кодекс.
- 46 Следва също така да се подчертае, че съгласно член 13, параграф 2 от посочения кодекс точните причини да се откаже влизане трябва да бъдат съобщени на гражданина на трета страна чрез стандартния формуляр, съдържащ се в част Б от приложение V към същия кодекс.
- 47 Сред деветте полета в посочения формуляр, в които компетентните органи правят отметка, за да съобщят основанията за отказа да се разреши влизане, има обаче няколко, отнасящи се съответно до представените документ за задгранично пътуване и виза. За сметка на това в този формуляр няма поле, в което да се отбележи, че се отказва влизане поради факта, че представената валидна виза не е положена в документ за задгранично пътуване, валиден към датата на преминаването на границата.
- 48 Освен това от член 29, параграф 2 от Визовия кодекс следва, че волята на законодателя на Съюза не е била да изключи всякаква възможност за влизане на територията на държавите членки, когато липсва положена във валиден документ за задгранично пътуване виза, тъй като изрично е предвидил възможността да се постави виза на отделна бланка, когато издаващата визата държава членка не признава представения ѝ документ за задгранично пътуване.
- 49 Освен това виза в срок на валидност, положена в документ за задгранично пътуване, който след издаването ѝ е обявен за невалиден, би била лишена от действие след обявяването на невалидността, ако вече не може да бъде представена, за да се получи достъп до територията на държавите членки, дори когато е придружена от валиден документ за задгранично пътуване. Подобно тълкуване на Кодекса на шенгенските граници обаче би лишило фактически визата от валидността, предвидена в член 24, параграф 1 и член 34 от Визовия кодекс, така както са тълкувани в точка 36 от настоящото решение.
- 50 Що се отнася, на второ място, до преследваните с Кодекса на шенгенските граници цели, от съображение 6 от същия е видно, че граничният контрол трябва да помогне в борбата с незаконната имиграция и трафика на хора и да предотврати всяка заплаха за вътрешната сигурност на държавите членки, техния обществен ред, здравеопазване и международни отношения. Освен това в член 2, точка 10 от посочения кодекс се уточнява, че целта на граничните проверки е да се установи, че лицата могат да получат разрешение да влязат на територията на държавите членки, съответно да напуснат тази територия.
- 51 С оглед на постигането на посочените цели, член 7, параграф 3 от същия кодекс предвижда, че при влизане и излизане гражданите на трети страни подлежат на цялостна проверка, която включва по-конкретно проверка на печатите за влизане и излизане върху пътните документи на съответния гражданин на трета страна, за да се установи дали той не е надвишил максималния срок на разрешен престой на територията на държавите членки.
- 52 Без съмнение, както посочват латвийското и финландското правителство, тази проверка е по-трудна, когато едновременно е представен обявен за невалиден документ за задгранично пътуване, в който е положена валидна виза, и валиден документ за задгранично пътуване.
- 53 Все пак, както отбелязва генералният адвокат в точка 68 от заключението си, представянето на два отделни документа за задгранично пътуване не поставя компетентните органи в положение, при което те не могат да извършат при подходящи условия проверките, предвидени в член 7, параграф 3 от Кодекса на шенгенските граници, имайки предвид данните, извлечени от двата представени им документа за задгранично пътуване.

- 54 Впрочем тези органи се сблъскват със сходни затруднения в хипотезата, изрично посочена от законодателя на Съюза, когато, вместо да се постави печат за влизане или излизане върху документа за задгранично пътуване, влизането или излизането се отбелязват на отделен лист съгласно член 10, параграф 3, втора алинея от Кодекса на шенгенските граници.
- 55 Освен това да се приеме, че практическите затруднения, когато са представени два отделни документа за задгранично пътуване, както е в случая по главното производство, са достатъчно основание да се откаже влизане на гражданите на трети страни, чиято единна виза е положена в обявен за невалиден документ за задгранично пътуване, би било в разрез с изискването — в член 6, параграф 1, втора алинея от Кодекса на шенгенските граници, тълкуван във връзка със съображение 7 от този кодекс — граничният контрол да съответства на преследваните цели.
- 56 С оглед на всичко изложено на първия въпрос следва да се отговори, че член 5, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници, във връзка с член 13, параграф 1 от същия, трябва да се тълкува в смисъл, че не предвижда като условие за влизане на граждани на трети страни на територията на държавите членки представената при граничната проверка валидна виза задължително да е положена във валиден документ за задгранично пътуване.

По третия въпрос

- 57 С третия си въпрос запитващата юрисдикция по същество пита дали член 5, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници, във връзка с член 13, параграф 1 от същия, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като тази по главното производство, която като условие за влизане на граждани на трети страни на територията на съответната държава членка предвижда представената при граничната проверка валидна виза задължително да е положена във валиден документ за задгранично пътуване.
- 58 Предвид отговора на първия въпрос, на третия въпрос може да се отговори отрицателно само ако държавите членки разполагат със свобода да откажат на гражданин на трета страна влизане на тяхна територия, прилагайки условие за влизане, което не е предвидено в Кодекса на шенгенските граници.
- 59 В това отношение е важно да се отбележи, че видно от самия текст на член 5, параграф 1 от посочения кодекс, същият установява списък с условията за влизане на граждани на трети страни на територията на държавите членки, а не минимален списък с основания, при които на въпросните граждани трябва да се откаже влизане на тази територия.
- 60 Освен това в член 7, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници се уточнява, че граничните проверки се извършват в съответствие с дял II, глава II от този кодекс.
- 61 Макар член 7, параграф 3 и член 8 от посочения кодекс, съдържащи се в тази глава II, да предвиждат съответно задължението на компетентните органи да проверяват дали са изпълнени условията за влизане, определени в член 5, параграф 1 от същия кодекс, и възможността за смекчаване на граничните проверки, в тази глава няма разпоредба, която да споменава възможността въпросните органи да разширяват обхвата на тези проверки, като изискват спазване на условия за влизане извън посочените в последната разпоредба.
- 62 Освен това аргумент в подкрепа на тълкуванието, че списъкът с изброените в член 5, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници условия за влизане е изчерпателен, е обстоятелството, че член 13 от този кодекс предвижда в параграф 1, че на гражданин на трета страна, който не отговаря на всички условия за влизане, предвидени в член 5, параграф 1 от този кодекс, и не принадлежи към някоя от категориите лица, посочени в параграф 4 от последния член, се отказва влизане на територията на държавите членки, а същевременно в параграф 2, втора

алинея — че точните причини за отказа трябва да бъдат съобщени чрез стандартния формуляр, съдържащ се в част Б от приложение V към същия кодекс (вж. по аналогия решение Koushkaki, EU:C:2013:862, т. 38).

- 63 Впрочем стандартният формуляр, предвиден в посочената част Б от приложение V, съдържа девет полета, в които компетентните органи правят отметка, за да съобщят на гражданина на трета страна основанията за отказа да му се разреши влизане. Шестото поле е свързано с продължителността на престоя, посочена в член 5, параграф 1 (началото на изречението) от Кодекса на шенгенските граници, докато останалите препращат към условията, предвидени в същия този параграф, букви а)—д).
- 64 Освен това в част А от приложение V към Кодекса на шенгенските граници се уточнява, че когато отказва влизане в страната, компетентната гранична служба трябва в частност да запише в паспорта буквата/ите, съответстваща/и на причината/ите за отказа, които причини са изброени в списъка, поместен в стандартния формуляр за отказ на влизане.
- 65 Нещо повече, видно от член 1 и съображения 4, 8 и 19 от посочения кодекс, целта на същия е да определи условията, критериите и подробните правила за контрола по външните граници на Съюза — цел, която не може да бъде постигната достатъчно добре от държавите членки. В съображение 6 от посочения кодекс Впрочем се уточнява, че граничният контрол е от интерес не само за държавата членка, на чиято външна граница той се извършва, но така също за всички държави членки, които са премахнали вътрешния граничен контрол, което изисква общоопределени условия за влизане.
- 66 Следователно тълкуването, че Кодексът на шенгенските граници се ограничава единствено да задължи държавите членки да отказват влизане на тяхна територия в определени специфични ситуации, без обаче да определя хармонизирани условия за влизане на тази територия, е несъвместимо със самата цел на този кодекс (вж. по аналогия решение Koushkaki, EU:C:2013:862, т. 50).
- 67 Впрочем Съдът вече е постановил, че установеният с Шенгенското споразумение от 14 юни 1985 г. механизъм цели да гарантира високо и единно равнище на контрол и наблюдение като следствие от свободното преминаване на границите в рамките на Шенгенското пространство (решение Комисия/Испания, C-503/03, EU:C:2006:74, т. 37), благодарение на спазването на установените с членове 6—13 от Кодекса на шенгенските граници хармонизирани правила за контрол на външните граници (вж. в този смисъл решение ANAFE, C-606/10, EU:C:2012:348, т. 26 и 29).
- 68 Освен това, макар съгласно член 30 от Визовия кодекс притежанието на единна виза да не дава автоматично право на влизане, целта за улесняване на законното пътуване, посочена в съображение 3 от този кодекс, би била застрашена, ако държавите членки можеха свободно да решат да откажат влизане на гражданин на трета страна, притежаващ единна виза, добавяйки условие за влизане към изброените в член 5, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници, въпреки че законодателят на Съюза не е преценил, че за да се разреши влизане, трябва да бъде изпълнено подобно условие (вж. по аналогия решение Koushkaki, EU:C:2013:862, т. 52).
- 69 Следователно държавите членки не разполагат със свободата да откажат на гражданин на трета страна влизане на тяхна територия, прилагайки условие, което не е предвидено в Кодекса на шенгенските граници.
- 70 С оглед на изложените по-горе съображения на третия въпрос следва да се отговори, че член 5, параграф 1 от Кодекса на шенгенските граници, във връзка с член 13, параграф 1 от същия, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като тази по главното

производство, която като условие за влизане на граждани на трети страни на територията на съответната държава членка предвижда представената при граничната проверка валидна виза задължително да е положена във валиден документ за задгранично пътуване.

По съдебните разноски

- 71 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) **Член 24, параграф 1 и член 34 от Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) трябва да се тълкуват в смисъл, че обявяването от орган на трета страна на документ за задгранично пътуване за невалиден не води автоматично до невалидност на положената в този документ единна виза.**
- 2) **Член 5, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекса на шенгенските граници), изменен с Регламент (ЕС) № 265/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2010 година, във връзка с член 13, параграф 1 от същия този регламент, трябва да се тълкува в смисъл, че не предвижда като условие за влизане на граждани на трети страни на територията на държавите членки представената при граничната проверка валидна виза задължително да е положена във валиден документ за задгранично пътуване.**
- 3) **Член 5, параграф 1 от Регламент № 562/2006, изменен с Регламент № 265/2010, във връзка с член 13, параграф 1 от същия този регламент, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба като тази по главното производство, която като условие за влизане на граждани на трети страни на територията на съответната държава членка предвижда представената при граничната проверка валидна виза задължително да е положена във валиден документ за задгранично пътуване.**

Подписи